

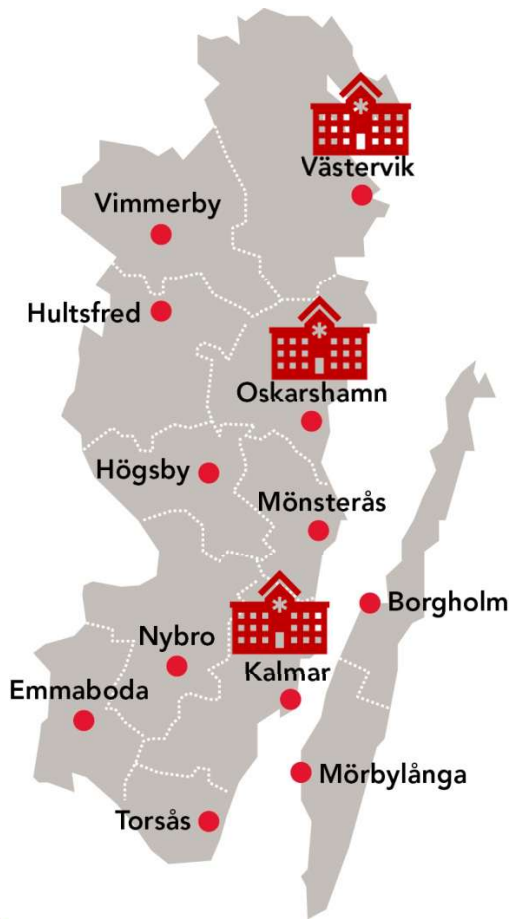
Hur arbetar Region Kalmar län med att minska klimatpåverkan?

Kvartalsseminarium Luftvårdsförbunden i sydost
2026-06-04

Mats Hallgren och Johanna Vöks, Regionstab Hållbarhet och säkerhet

Lördagen 26 april 1986
klockan 01.23

Måndagen 28 april 1986
klockan 07.30-tiden

Region Kalmar län:

- ca 7 800 anställda
- 3 sjukhus

En vanlig dag:

- 1 400 personer går till läkare på hälsocentral
- 1 000 gör besök hos läkare på något av sjukhusen
- 425 personer besöker psykiatrisk mottagning
- 30 000 resor görs med kollektivtrafiken
- 7 ton tvätt tvättas
- 5 barn föds

Agenda 2030

EU- och svensk lagstiftning

Regional utvecklingsstrategi

Regionplan

Hållbarhetsplan

Region Kalmar län

regionkalmar.se

Region Kalmar län

Miljöpåverkan

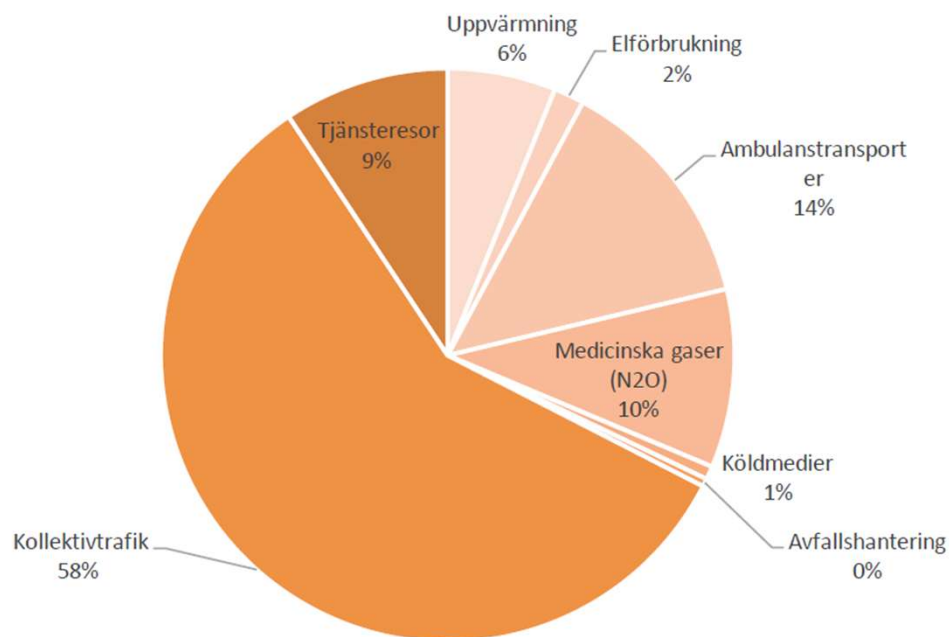
”Det gamla vanliga”

- ✓ Energi
- ✓ Transporter/resor
- ✓ Avfall
- ✓ Byggnader
- ✓ Material
- ✓ Kemikalier
- ✓ Livsmedel
- ✓ Inköp/upphandling
- ✓ Utsläpp – luft och vatten

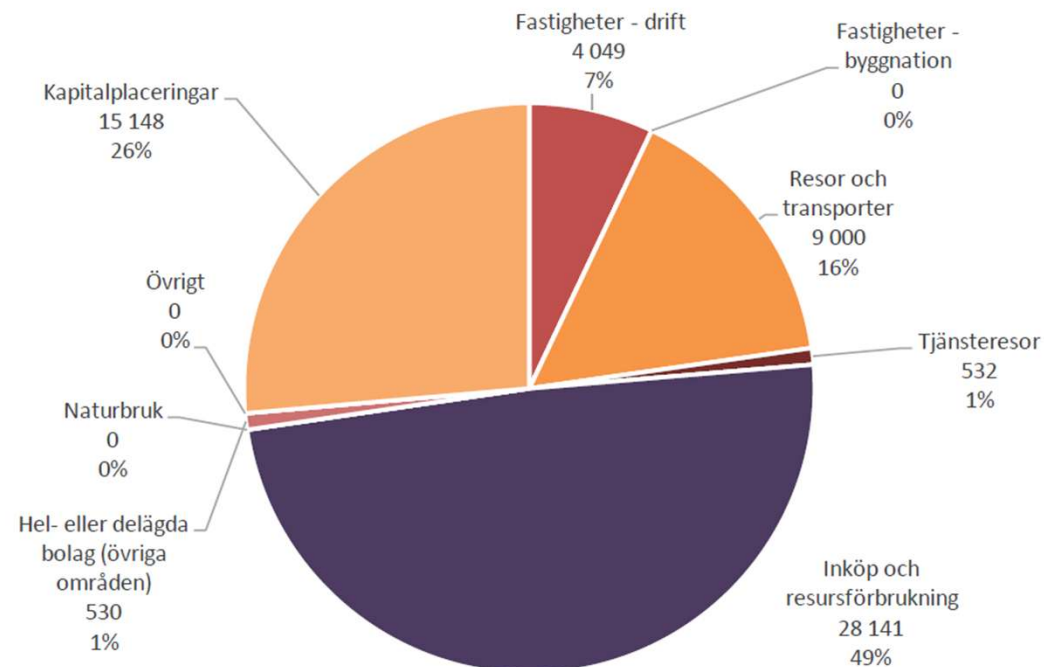
Specifika för sjukvården

- ✓ Läkemedel
- ✓ Smittförande avfall & skärande/stickande
- ✓ Engångsmaterial
- ✓ 24/7
- ✓ Desinfektionsmedel
- ✓ Lustgas
- ✓ Xylen och formalin
- ✓ Kvicksilver
- ✓ Silver i förband mm.

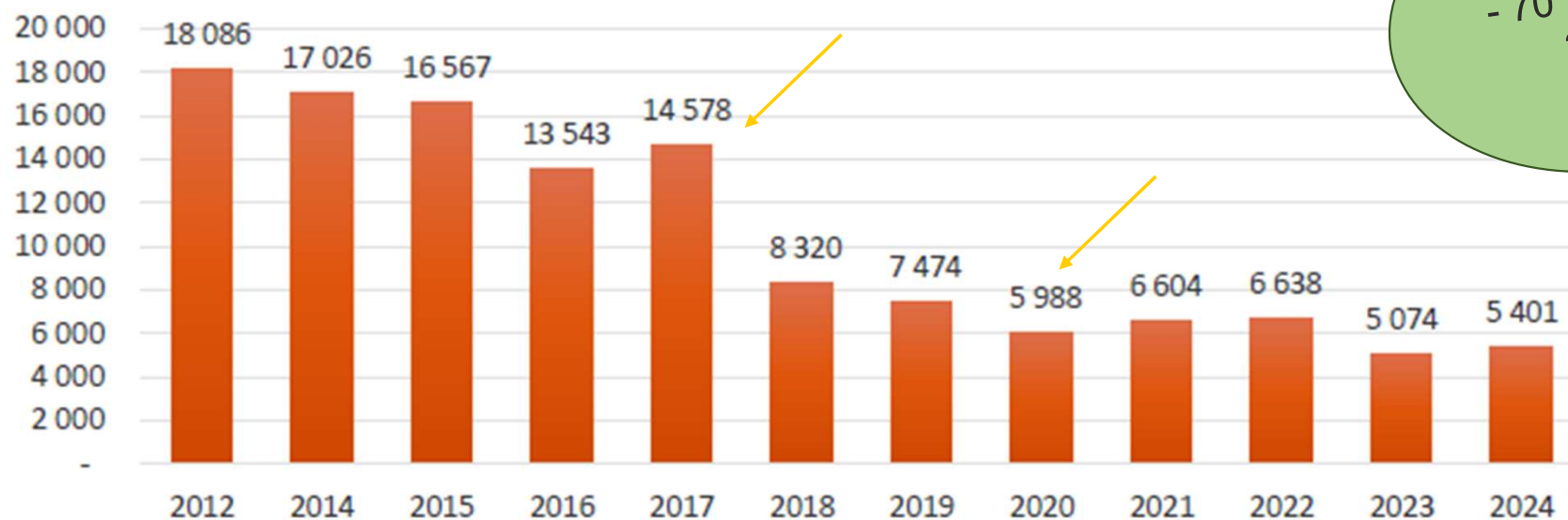
Fördelning per utsläppskälla inom klimatmålet (ton CO₂e)

Totala utsläpp inkl. kapitalplaceringar [ton CO₂e , %]

Totala utsläpp inom klimatmålet (ton CO₂e)

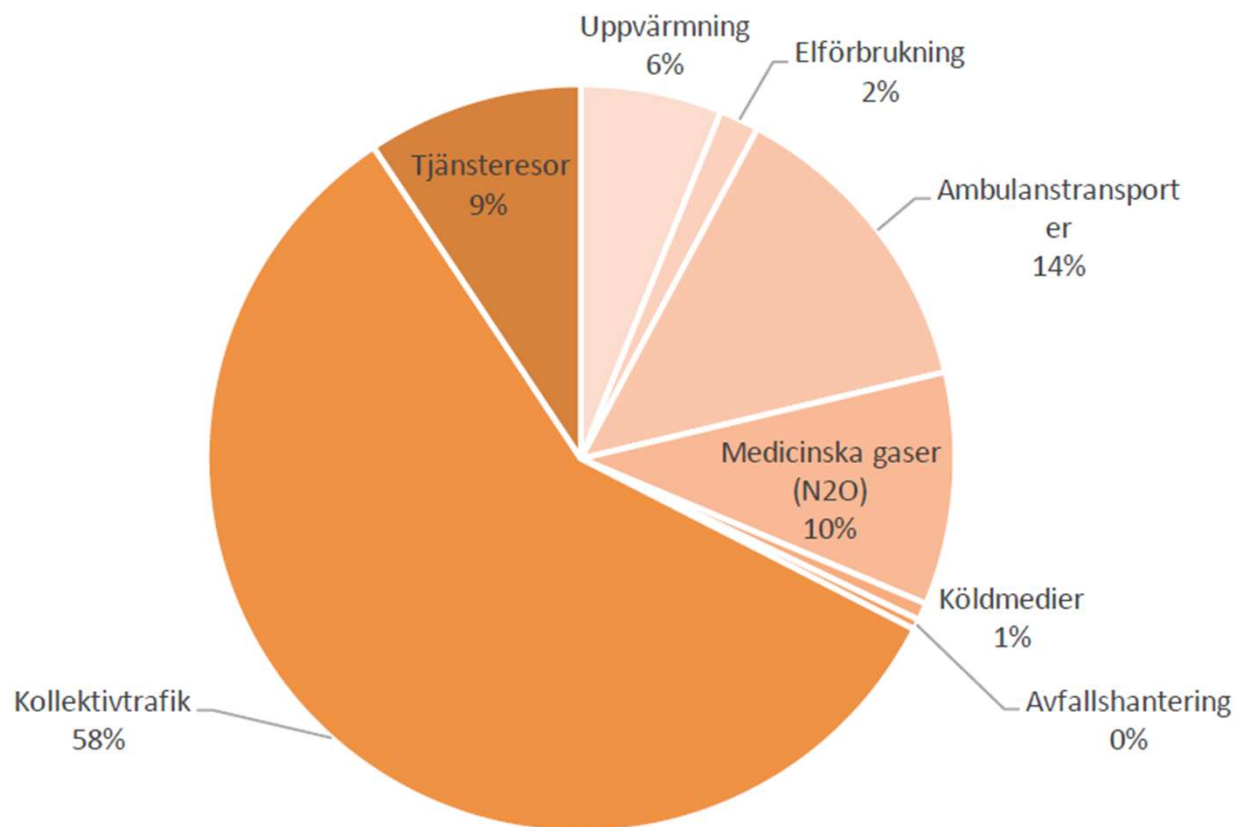
- 70 % sedan
2012

Utsläpp inom klimatmålet

Fordon och transporter

Fordon och transporter

regionkalmar.se |

Fördelning per utsläppskälla inom klimatmålet

Fordon

- 95 el
- 120 biogas
- Ca 45 fossila (caddy, minibussar etc)

Totalt ca 260 fordon

Laddinfrastruktur

- > 160 laddpunkter

Fordonsparken idag

regionkalmar.se |

Bästa regionen i Sverige

regionkalmar.se |

Ibland går det lite fel...

regionkalmar.se

Trafikupphandling 2028

regionkalmar.se |

Allmänt

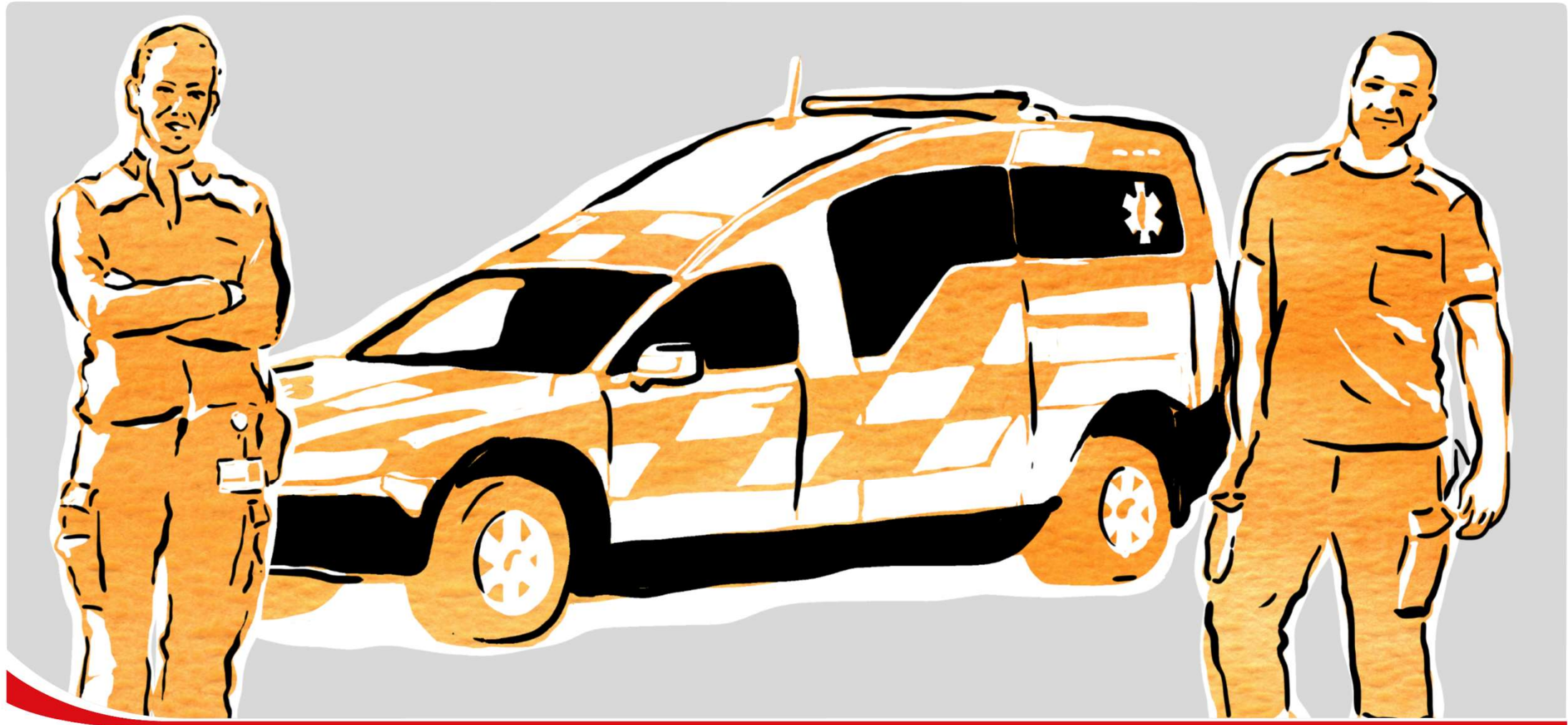
- "Marknaden bestämmer"
- Lagefterlevnad

Drivmedelskrav

- HVO-baserad regiontrafik
- Elektrifierad stadstrafik
  - Renare luft
  - Mindre buller

Trafikupphandling 2028

regionkalmar.se |

Ambulanser

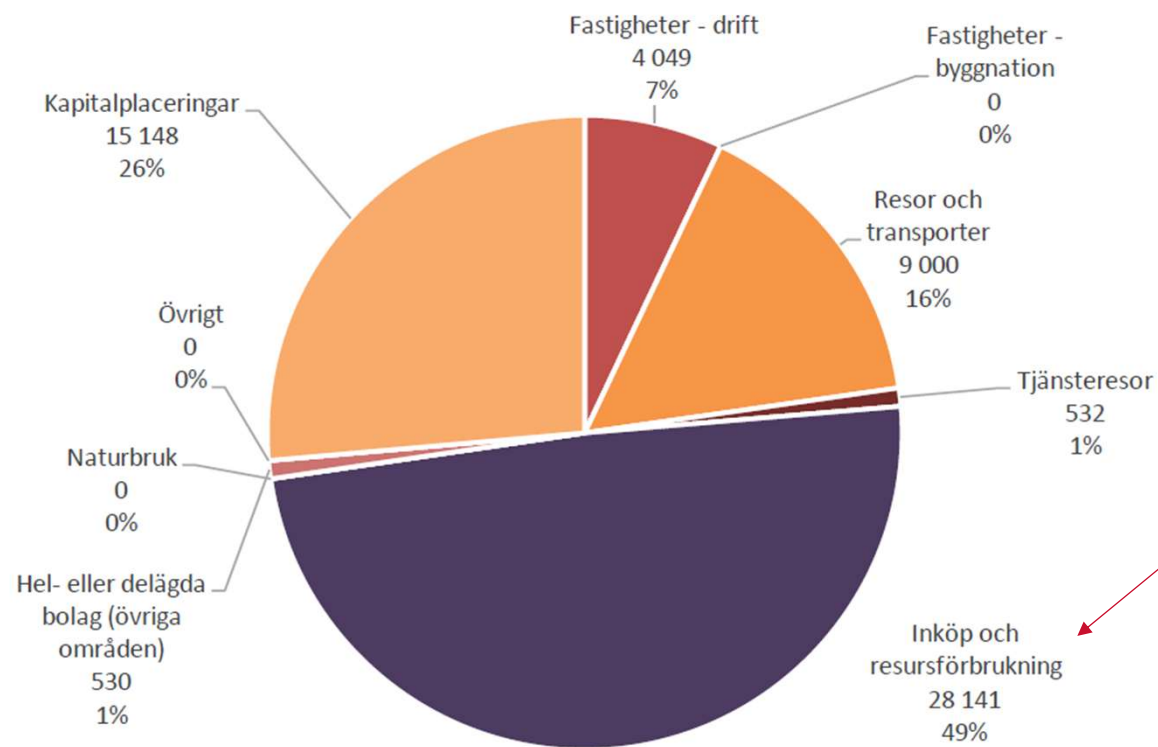
regionkalmar.se |

- Fossilfria ambulanser
- Fortsatt utbyggnad av laddinfrastruktur
- Effektivisering av möten och

- Målkonflikter
  - Däckslitage
  - Jevons paradox

- Fortsätta följa trender och utveckling inom transportsektorn

Lite fler goda exempel

Totala utsläpp inkl. kapitalplaceringar [ton CO₂e , %]

**Inköp och resursförbrukning
→ nästan 50 %**

Påverkan från inköp och resursförbrukning

LÄKEMEDEL

Exempel på klimatkrav:

- Information om klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv (LCA/EPD)
- Klimat- och hållbarhetsrapport
- Samarbete för minskad klimatpåverkan
- Rapportering kring återanvändning och återvinning av utrustningen

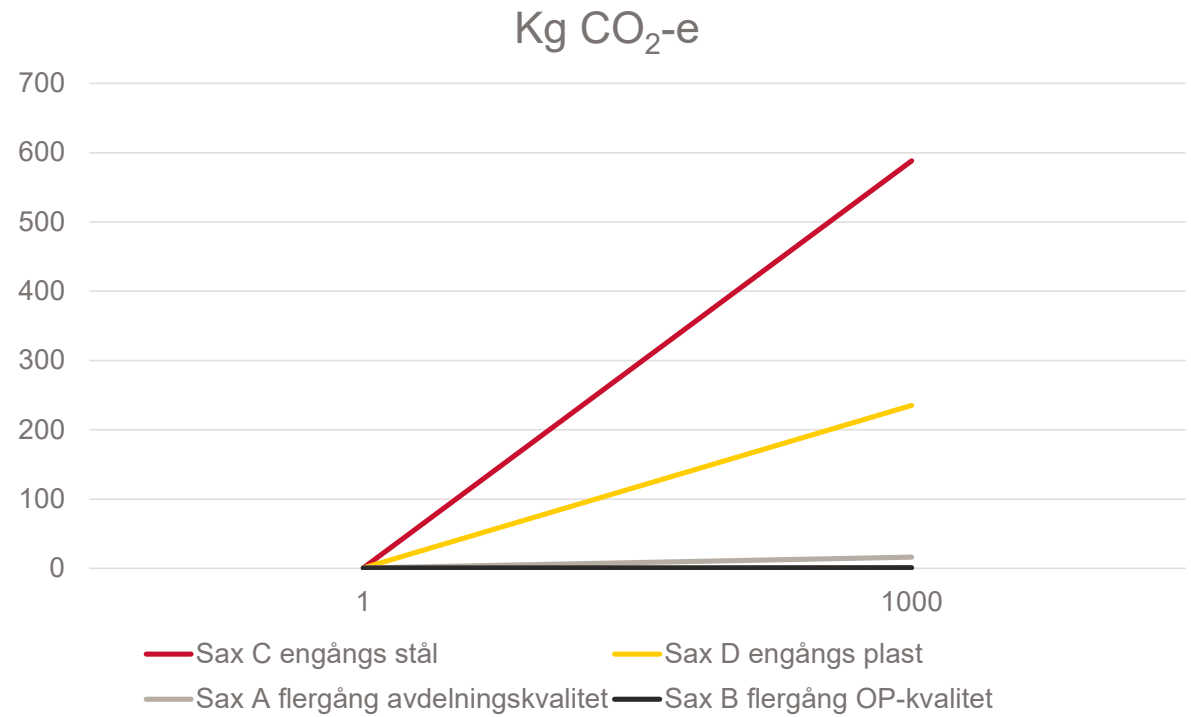
Krav som indirekt minskar klimatpåverkan:

- Krav på produkter av hög kvalitet, lång garantitid och möjlighet till service.
- Krav på materialet, ex. att det inte ska innehålla miljö- och hälsoskadliga ämnen och vara av återvunnet/biobaserat material.
- Krav på förpackningar i samtliga upphandlingar.
- Ska-krav och/eller mervärde för miljömärkta produkter.
- Efterfråga flergångs- istället för engångsprodukter
- Köpa en tjänst/funktion istället för produkt

IT

OPERATIONSARTIKLAR

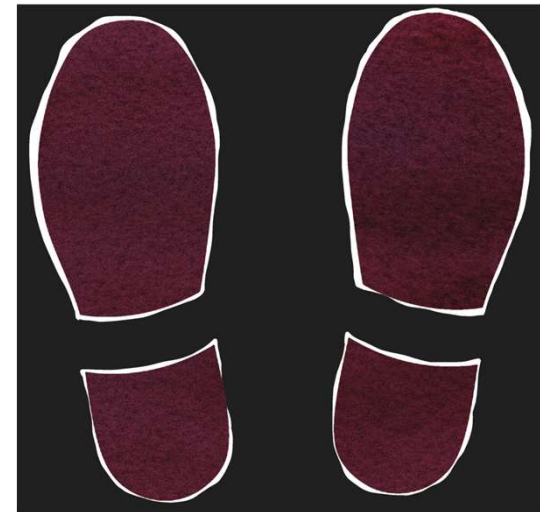
TEKNIK

Diagrammet visar total klimatpåverkan i kg CO₂e för olika typer av saxar vid 1 respektive 1000 användningstillfällen.

Diagrammet baseras på data från Rapporten Livscykelanalys av engångs- och flergångsinstrument inom vården av Öman och Liljeroth, på uppdrag av Hemström, WSP, 2014-06-27

Övergång till flergångsartiklar

Några fler exempel

regionkalmar.se |

Vägar till klokare materialval – Handbok som stöd

- ✓ Ställa krav i upphandling
- ✓ Köp in avtalade produkter
- ✓ Se över rutiner och arbetssätt för att minimera materialåtgången
- ✓ Övergå till flergångsprodukter där det är möjligt.
- ✓ Övergå till mer hållbara material
- ✓ Öka materialåtervinningen av restprodukter

TIPS!

Sätt gärna mål för er avdelning gällande detta! Exempelvis att minska förbrukningen av någon produkt med X % under ett år.

Handbok för klokare materialval
En guide till mer hållbar användning av förbrukningsmaterial

GODKÄND AV VÅRDHYGIEN

Produktguide Samlad checklista Tips om produkt

Gå till en prioriterad produktgrupp genom att klicka på rubriken nedan.

<u>Dryckesbänare</u>	<u>Medicinbänare</u>	<u>Plastförkläden</u>
<u>Britspapper</u>	<u>Sopsäckar & soppåsar</u>	<u>Handskar</u>
<u>Avdelnings- och operationskläder</u>	<u>Kundanssade set</u>	<u>Kirurgiska instrument</u>
<u>Tvättlappar</u>	<u>Skoskydd</u>	<u>Risikavfallsbehållare</u>
<u>Batterier</u>	<u>Kontorspapper</u>	...
...	...	...

Britspapper Titaka

- Undvik eller minimera användningen av britspapper.
- Användning av britspapper ska undvikas av både miljöskäl och hygien- och smittorisk eftersom det ger en "falsk trygghet". Britsar ska desinficeras mellan varje patient då britspapper inte skyddar mot bakterier.
- Om skyddsunderlägg behöver användas, anpassa storleken genom att använda britspapper i form av ark istället för britspapper på rulle. Det har visat sig att det går åt mindre papper då.

Underlägg papper
38x45 cm ark (artnr 1309)

Underlägg papper
57x170 cm ark (artnr 1311)

Britspapper på rulle

Att ofta använda britspapper sparar papper, smittorisk och avfallsutrymme. Det innebär även minskade transporter och disk förbrukning.

Britspapper och rulle som återvinns

Om en patient kan undersökas i en stol eller länkåstol behövs inget britspapper

15 **Region Kalmar län**

Handbok för klokare materialval

Hållbar byggnation och stadsbyggnad - klimatanpassning

regionkalmar.se

N_2O

Återbrukade möbler

regionkalmar.se |

800 000 anledningar

Träffpunktens stolar har funnits där för bakdelar i nästan 40 år, och är nu efter lite värd och omsorg, redo att finnas där i 40 år till.

Genom att ge nytt liv till våra gamla stolar har vi lyckats spara cirka 800 000 kronor, som nu kan användas bättre. Vi är mycket stolta över att arbeta med återbruk därför att det inte bara är skonsamt för miljön, utan också för Länssjukhuset och dess besökare.

Restaurangstolar i toppskick
efter intensivvård

När vi renoverade restaurang Träffpunkten följde vi samma filosofi som i allt annat vi gör – att ta hand om och återställa för att det ska kännas som nytt. Resultatet av vårt arbete kommer du och din bakdel strax att känna av.

Genom att ge nytt liv till våra gamla stolar har vi dessutom sparat cirka 800 000 kronor, som nu kan användas bättre.

Utmaningar – inställning och beteendeförändring

Fordon och transporter

regionkalmar.se |

Ökat cirka 30 procent

Ökat cirka 10 procent

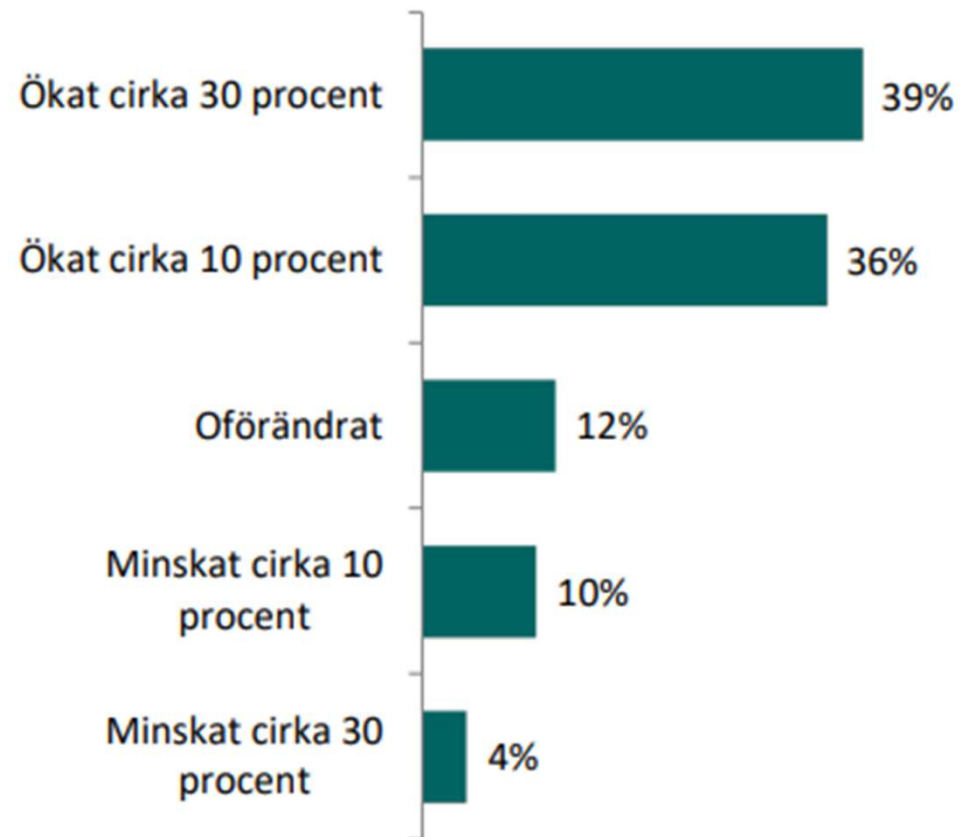
Oförändrat

Minskat cirka 10
procent

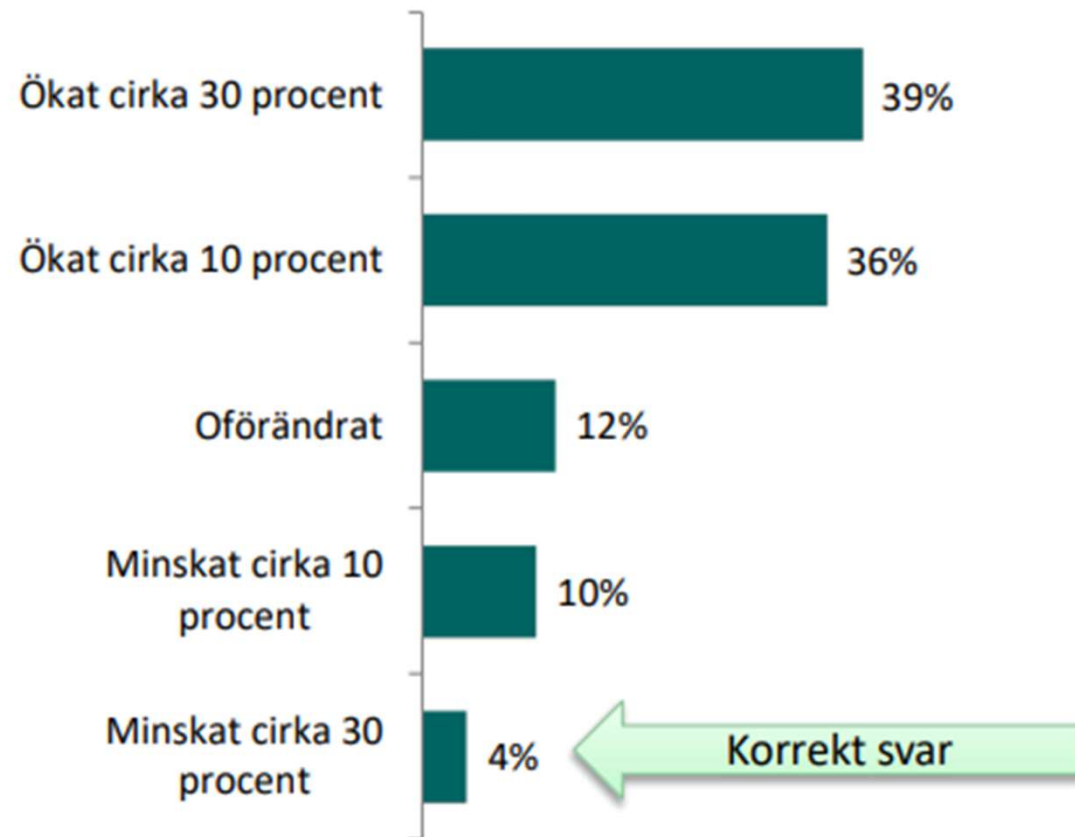
Minskat cirka 30
procent

Hur tror du att utsläppen av växthusgaser utvecklats inom EU mellan 1990-2021?

Hur tror du att utsläppen av växthusgaser utvecklats inom EU mellan 1990-2021?

Hur tror du att utsläppen av växthusgaser utvecklats inom EU mellan 1990-2021?

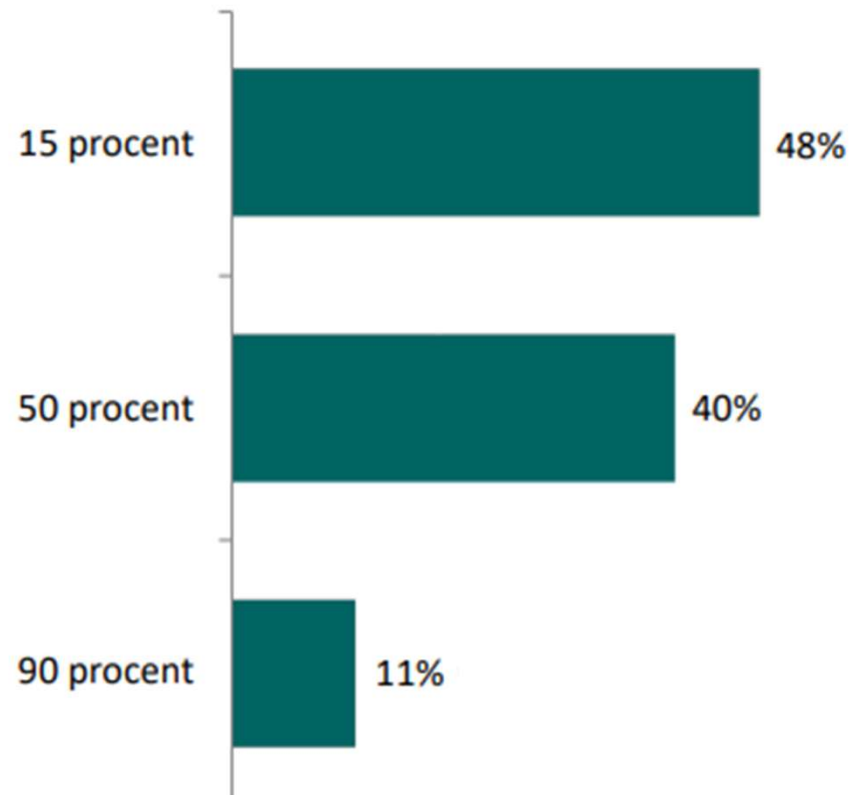
15 procent

50 procent

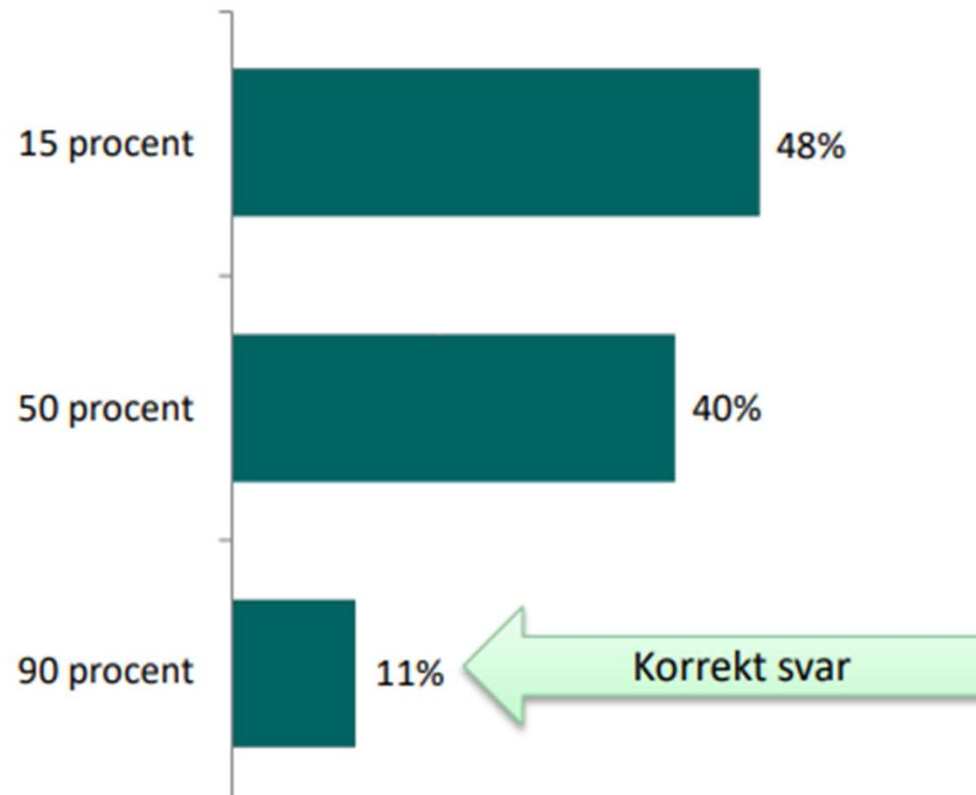
90 procent

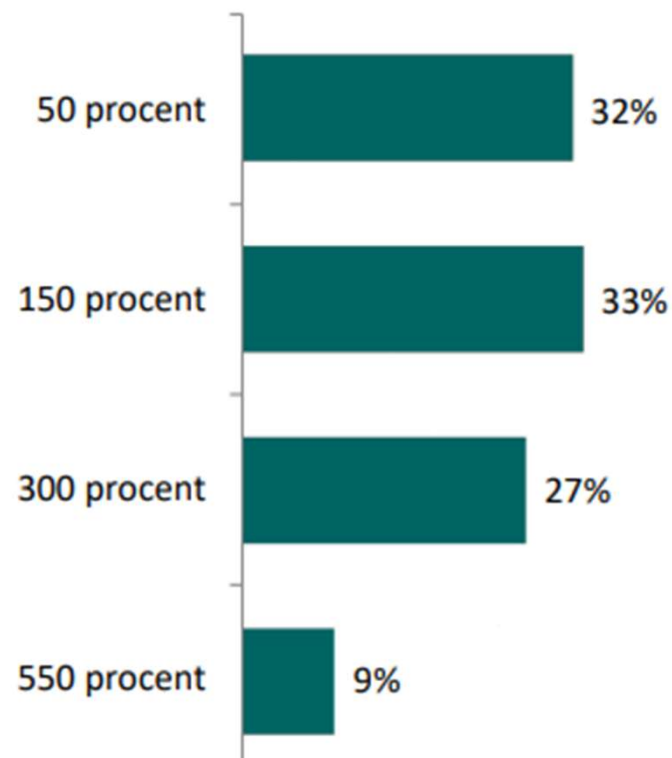
Hur mycket billigare tror du att batterier till fordon har blivit sedan år 2010?

Hur mycket billigare tror du att batterier till fordon har blivit sedan år 2010?

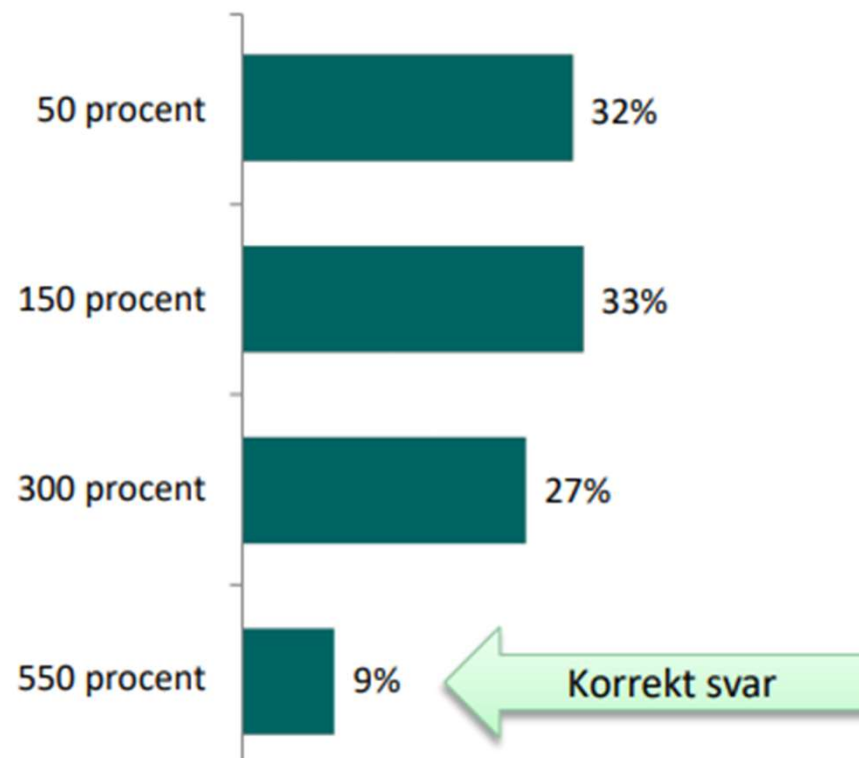

Hur mycket billigare tror du att batterier till fordon har blivit sedan år 2010?

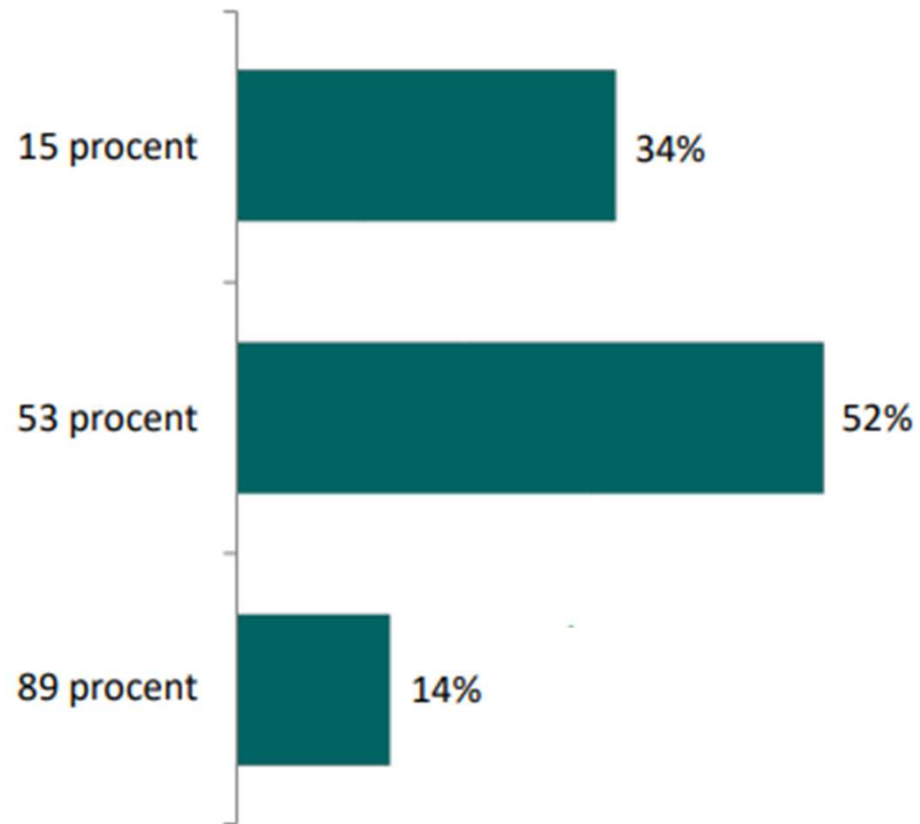

Hur mycket har el från sol och vind ökat globalt mellan 2012 och 2022?

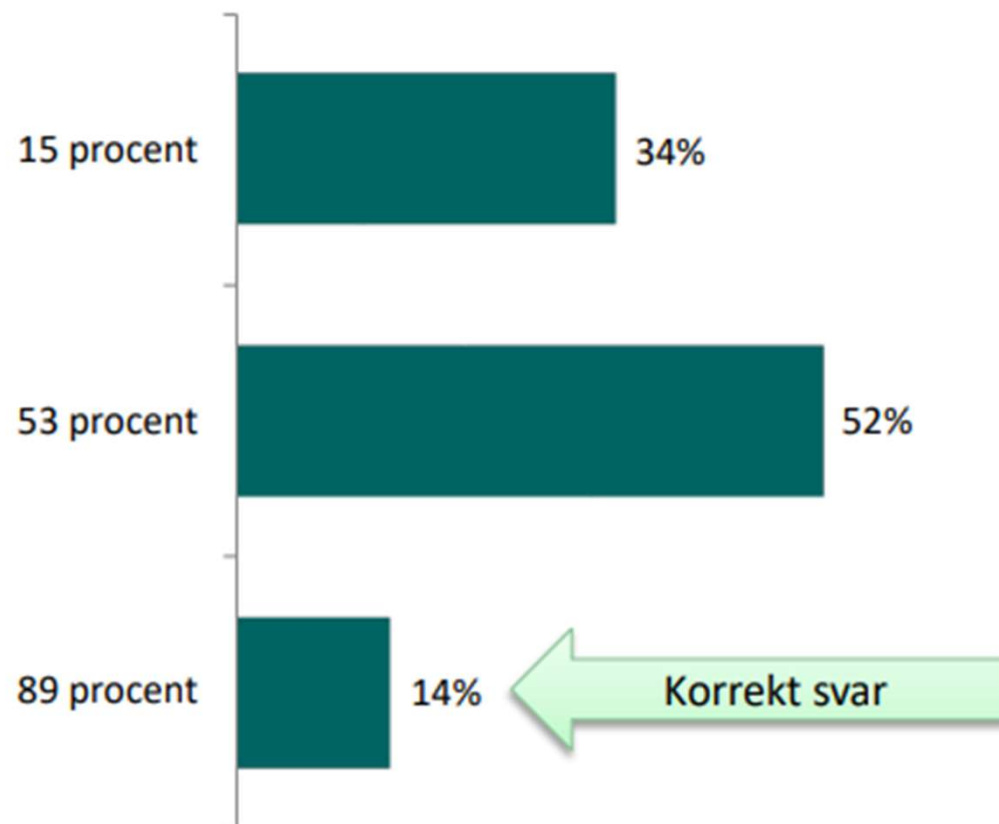
regionkalmar.se | Källa: [PowerPoint-presentation](#)

Hur mycket har el från sol och vind har ökat globalt mellan 2012 och 2022?

Hur mycket billigare tror du att det blivit att producera el från nya solanläggningar sedan 2010?

Hur mycket billigare tror du att det blivit att producera el från nya solanläggningar sedan 2010?

800 000 anledningar

Träffpunktens stolar har funnits där för bakdelar i nästan 40 år, och är nu efter lite värd och omsorg, redo att finnas där i 40 år till.

Genom att ge nytt liv till våra gamla stolar har vi lyckats spara cirka 800 000 kronor, som nu kan användas bättre. Vi är mycket stolta över att arbeta med återbruk därför att det inte bara är skonsamt för miljön, utan också för Länssjukhuset och dess besökare.

Restaurangstolar i toppskick
efter intensivvård

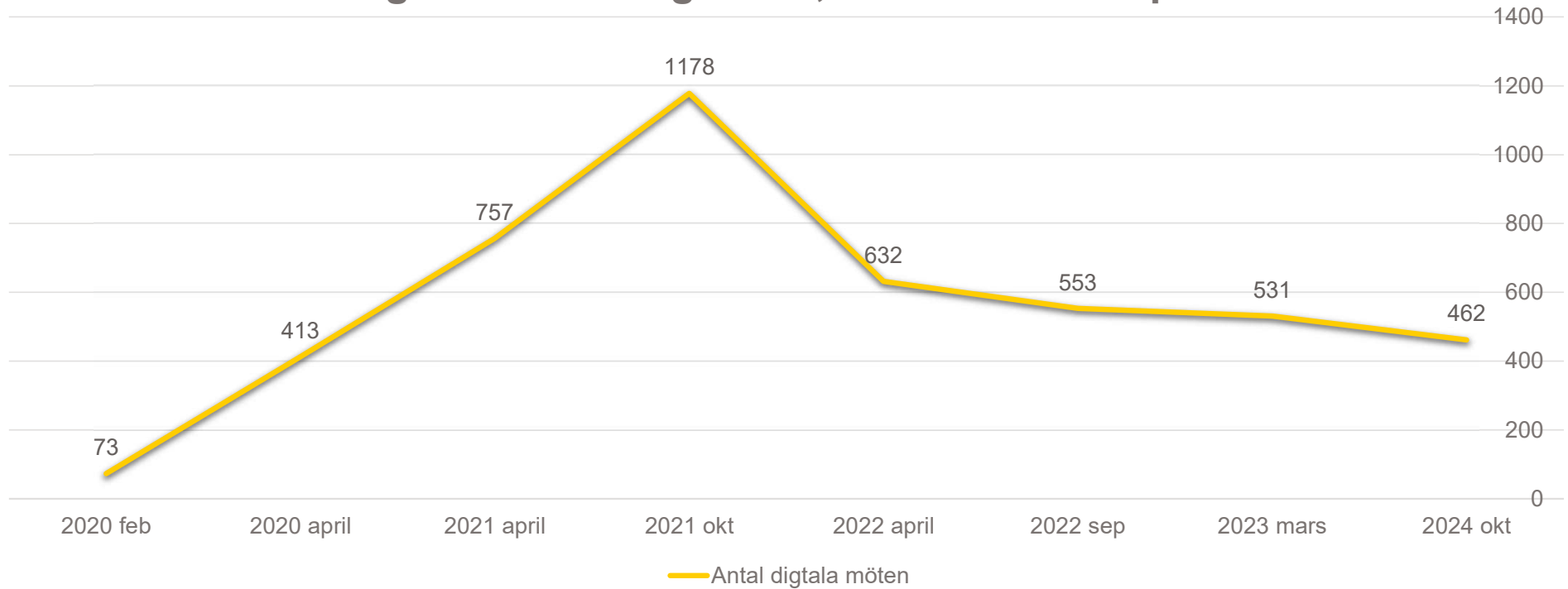

När vi renoverade restaurang Träffpunkten följde vi samma filosofi som i allt annat vi gör – att ta hand om och återställa för att det ska kännas som nytt. Resultatet av vårt arbete kommer du och din bakdel strax att känna av.

Genom att ge nytt liv till våra gamla stolar har vi dessutom sparat cirka 800 000 kronor, som nu kan användas bättre.

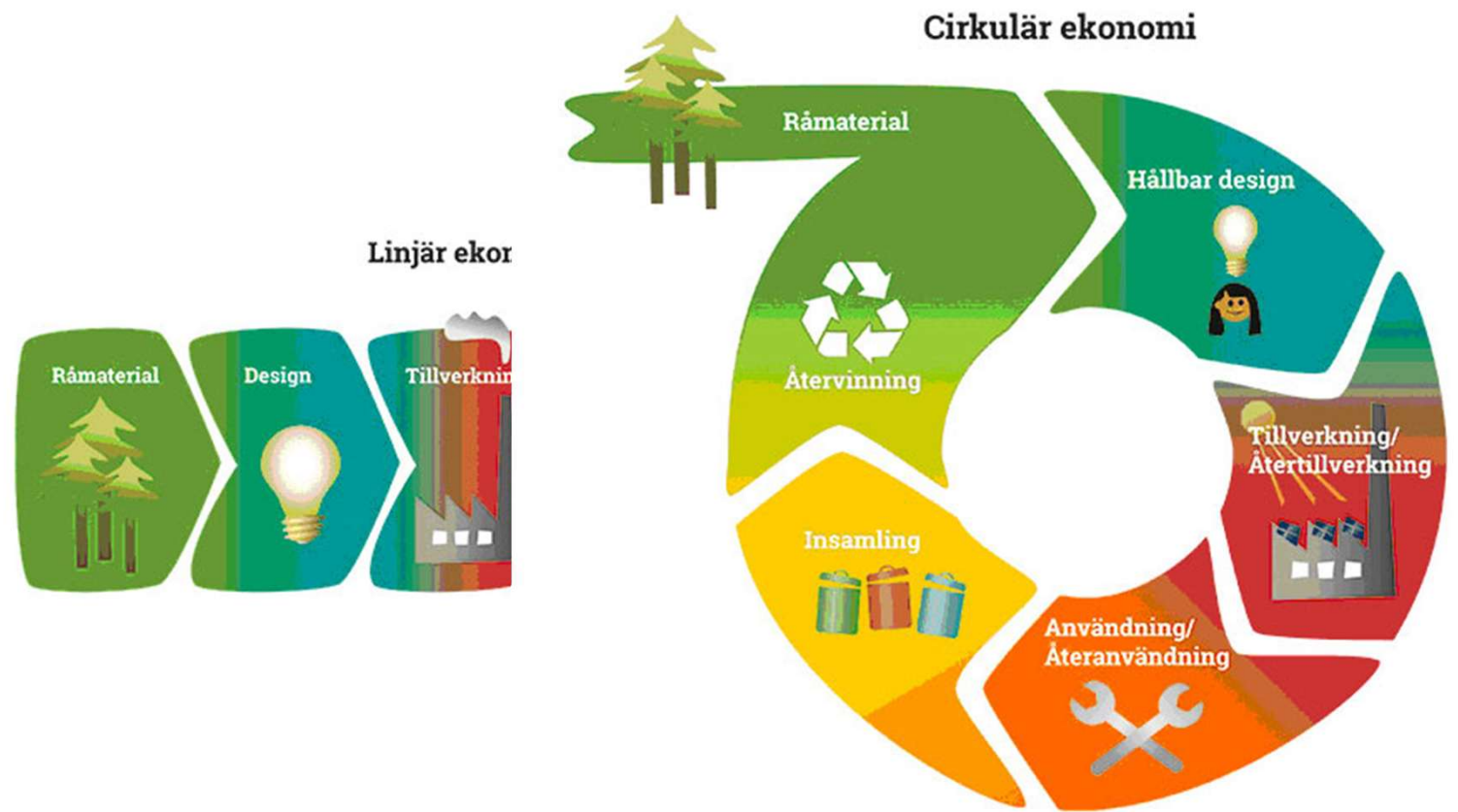

En vanlig mötestorsdag innan, under och efter pandemin

Förändring i digitala möten

regionkalmar.se |

Den stora utmaningen...och lösningen

När hållbarhetsfrågorna inte står högst upp på agendan...

- Integrera hållbarhet i ordinarie verksamhetsmål för att skapa kraftfulla synergier!

Utmaning (när hållbarhet blir en sidofråga):

- Ökade kostnader
- Sårbarhet i materialförsörjningen
- Ökade samhällskostnader för hälsa och klimatförändringar.
- Missade synergier mellan ren luft, hälsa och regional utveckling.
- Försvårad bemanning

Lösning:

- ✓ Resurseffektivitet och energisparande
- ✓ Proaktiv riskhantering och robusthet
- ✓ Cirkulära modeller och återbruk
- ✓ Medarbetare, arbetsgivarens varumärke och regional attraktionskraft
- ✓ En bättre folkhälsa

Tillsammans
för ett **friskare**
tryggare och
rikare liv